

Δ. Α. Χαρισιάδης, «Αλβανικό Μέτωπο»

Εν Αλβανία τη 31 Ιανουαρίου 1941
 Δεν φαντάζεσθε την χαράν μου, όταν ύστερα
 από μια μάχη και κατόπιν από το ολόήμερο
 κνημητό πήρα αυτό το ωραίο και ολόξεστο
 ζευγάρι κιάτσες. Ηρουν βρεγμένοι και
 καταταλαιπωρημένοι και κείνη την ώρα μου
 φάνηκε ότι μου χάριζαν έναν ολόκληρο θησαυρό.

Γράμμα Έλληνα στρατιώτη

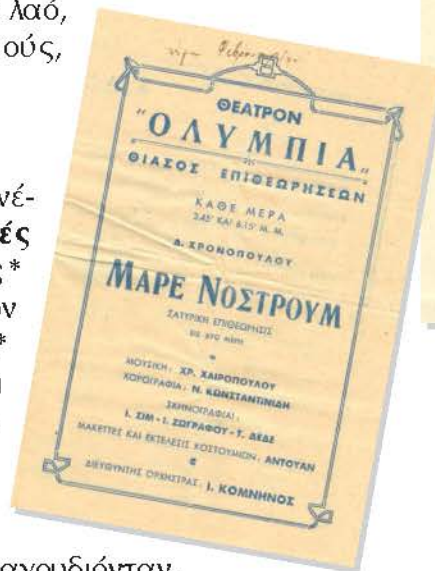
Στις 28 Οκτωβρίου του 1940 η πατρίδα μας μπήκε στη δίνη του Δεύτερου Παγκόσμιου πολέμου. Η σύγκρουση με τις δυνάμεις του Άξονα* ήταν σκληρή. Σ' όλη τη διάρκεια του μεγάλου αγώνα, οι Έλληνες στρατιώτες είχαν συμπαραστάτες, εκτός από τον απλό λαό, συγγραφείς, καλλιτέχνες, ηθοποιούς, τραγουδιστές και συνθέτες.

Προγράμματα Επιθεώρησης και φυλλάδιο με σατιρικά* τραγούδια

Στα θέατρα ανέβαιναν **Μουσικές Επιθεωρήσεις*** που σατίριζαν τον Ιταλό δικτάτορα* Μουσολίνι και πολλά γνωστά τραγούδια της εποχής είχαν... «ντυθεί στο χακί», τραγουδιόνταν, δηλαδή, με λόγια προσαρμοσμένα στην πολεμική επικαιρότητα.

Ετικέτα Δίσκου γραμμοφώνου 78 στροφών

Άκουσε το τραγούδι «**Ντούτσε - Ντούτσε**»* από τον τραγουδιστή της εποχής **Νίκο Γούναρη** (βλέπε ανθολόγιο του βιβλίου σου). Τη μουσική έγραψε ο **Θεόφραστος Σακελλαρίδης** και τους στίχους ο **Γιώργος Οικονομίδης**.

Η πατρίδα τραγουδάει (28η Οκτωβρίου)

Αφίσα εποχής

Το τραγούδι «**Παιδιά της Ελλάδος, παιδιά**», που είχε γράψει ο **Μίμης Τραϊφόρος** σε μουσική **Μιχάλη Σουγιούλ**, έγινε σύμβολο για κάθε Έλληνα και Ελληνίδα. Το ερμήνευε με μοναδικό τρόπο η **Σοφία Βέμπο**.

Άκουσε το τραγούδι από ηχογράφηση εκείνης της εποχής. Πιστεύεις ότι μπορεί να μας συγκινεί ακόμη σήμερα; Κι αν ναι, γιατί;

Η «**Πατρίδα**» του **Μίμη Τραϊφόρου** σε μουσική **Ιωάννη Βέλλα** ήταν ένα ακόμη τραγούδι που ερμήνευσε η **Σοφία Βέμπο**.

Τραγουδήστε το όλοι μαζί. Ανάμεσα στους στίχους θ' ανακαλύψετε τα λόγια ενός μεγάλου οραματιστή της ελευθερίας μας.

Ο ποιητής **Οδυσσέας Ελύτης** πολέμησε στο Αλβανικό Μέτωπο. Τη συγκλονιστική εμπειρία που έζησε στα χιονισμένα βουνά την περιγράφει στην «Πορεία προς το μέτωπο», ανάγνωσμα από το ποιητικό έργο «**Άξιον Εστί**», που έχει μελοποιήσει ο συνθέτης **Μίκης Θεοδωράκης**.

Αλέξανδρος Αλεξανδράκης, «Άγνωστοι Ήρωες»

Σπύρος Βασιλείου, «Ανάπηρος του Αλβανικού Πολέμου – λυράρης»

Άκουσε το μελοποιημένο μέρος που έχει τίτλο «**Της Δικαιοσύνης Ήλιε νοητέ**» και τραγούδησέ το μαζί με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σου.

Η μάχη, όμως, ήταν άνιση. Παρά τον γενναίο αγώνα, οι φασιστικές* και ναζιστικές* δυνάμεις της Ιταλίας και της Γερμανίας επικράτησαν και η πατρίδα μας σκεπάστηκε από το βαρύ πέπλο της Κατοχής...

Η πατριδα τραγουδάει (28η Οκτωβρίου)

Οι Έλληνες συνέχιζαν να αντιστέκονται. Με κίνδυνο της ζωής τους, εκείνοι που συμμετείχαν στην Αντίσταση* μοίραζαν κρυφά προκηρύξεις κι έγραφαν στους τοίχους συνθήματα που καλούσαν τον ελληνικό λαό να διώξει τους κατακτητές.

Μια ανάλογη σκηνή περιγράφει το τραγούδι «**Ακορντεόν**» σε στίχους του **Γιάννη Νεγρεπόντη** και μουσική του **Μάνου Λοΐζου**. Άκουσέ το και τραγούδησέ το μαζί με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σου.

Τριάμισι σχεδόν χρόνια κράτησε η Κατοχή. Στο διάστημα αυτό πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους... Έφτασε, όμως, η πολυπόθητη στιγμή της απελευθέρωσης. Η γαλανόλευκη υψώθηκε πάλι στην Ακρόπολη. Οι καμπάνες χτυπούσαν ασταμάτητα, όλοι ήταν έξω στους δρόμους, αγκαλιάζονταν και φιλιόνταν με δάκρυα στα μάτια...

Η χαρά και η αισιοδοξία, που πλημμυρίζει τις καρδιές όλων σε τέτοιες στιγμές, εκφράζεται μέσα από τους στίχους του ποιητή **Νίκου Γκάτσου**:

*Εμείς που μείναμε θα τρώμε το πρωί
μια φέτα από του ήλιου το καρβέλι,
ένα τσαμπί σταφύλι από τ' αμπέλι
και δίχως πια του φόβου το τριβέλι*
μπροστά θα προχωράμε στη ζωή.*

Άκουσε ολόκληρο το ποίημα «**Εμείς που μείναμε**» μελοποιημένο από τον **Σταύρο Ξαρχάκο**. Τραγουδά η **Βίκυ Μοσχολιού** και χορωδία.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Στο σημερινό μάθημα μιλήσαμε για τον **ρόλο που έπαιξε η μουσική** στον αγώνα των Ελλήνων **το 1940** και μάθαμε τραγούδια γι' αυτή την **ιστορική επέτειο**.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: ελευθερία, αγώνας, πόλεμος 1940, τραγούδι, αντίσταση, τέχνη